

samenleving ontstaat niet vanzelf'

Dat mentor Heleen Kruse (r), die ze nog niet zo lang kent, voor haar beslist, vindt Leila Zuurveld geen enkel probleem. FOTO PATRICK POST

Nederlander is onbetwist koploper

Nederland is meer dan enig ander land in Europa een land van vrijwilligers. 45 procent van alle Nederlanders doet weleens vrijwilligerswerk, en dat is net iets meer dan de Noren, de Zwitsers en de Duitsers. Dat blijkt uit een publicatie van het Centraal Bureau voor de Statistiek deze week over sociale samenhang. Treurig onder aan dat ranglijstje bungelt Bulgarije (4 procent), maar ook in de meeste andere Oost- en Zuid-Europese landen blijft het percentage vrijwilligers onder de 20 steken. Die cijfers over vrijwilligerswerk hangen samen met andere verschillen tussen landen op het gebied van sociale samenhang. In landen met veel vrijwilligers hebben mensen grosso modo ook meer andere sociale contacten dan elders. Ook is het vertrouwen in zaken als het parlement, de politie en de rechtbank er groter. Net als het vertrouwen in medemens. Niet toevallig: twee derde van de Nederlanders denkt z'n medemens te kunnen vertrouwen, tegen nog niet eens een op de vijf Bulgaren. (Trouw)

'We praten zelden over de was'

INTERVIEW Voor haar mentorschap staat acht uur in de maand. Maar Heleen Kruse (54) overschrijdt die makkelijk met haar zorg voor Leila Zuurveld (58).

Cyrille Klaassen

Of mevrouw Zuurveld ermee akkoord gaat dat haar voornaam in de krant komt. "Die vraag hoeft mevrouw niet zelf te beantwoorden, die mag haar mentor voor haar beantwoorden", zegt Heleen Kruse, de mentor van de Leila Zuurveld (58). Kruse (54) is mentor bij Stichting Mentorschap Amsterdam. Als vrijwilligster. Een half jaar geleden werd ze door de rechtbank benoemd als mentor van Zuurveld, die toen op de revalidatieafdeling lag van revalidatie- en zorgcentrum Vreugdehof in Amsterdam. Zuurveld heeft een zware longaandoening en psychiatrische problemen. Kruse is betrokken bij elk besluit van of over haar 'maatje'. "Ik kijk of ze de juiste verzorging krijgt, heb

contact met haar familie en help haar een nieuwe woning te vinden", vertelt Kruse, die eerder werkzaam was als docent. "Als ergens een handtekening gezet moet worden, zet ik die."

Dat iemand die ze nog niet zo lang kent voor haar beslist, vindt Zuurveld geen enkel probleem. Integendeel. "Het is juist een enorme opluchting. Ik kon het niet meer alleen, mijn familie kon me ook niet helpen. Ik ben Heleen ontzettend dankbaar, zonder haar had ik hier misschien niet meer gezeten", zegt Zuurveld, vechtend tegen een traan.

In 2010 werd Zuurveld depressief nadat binnen korte tijd haar hond overleed en haar dochter het huis verliet. "Ik ging op bed liggen en wilde er niet meer uit. Ik at weinig, kwam niet meer buiten, vereenzaamde." Anderhalf jaar geleden werd ze bovendien ziek. "Niemand wist wat ik had, ik werd van ziekenhuis naar ziekenhuis gestuurd. Als een postpakketje." Het ging uiteindelijk om een longaandoening. Zuurveld werd behandeld en belandde begin dit jaar in Vreugdehof.

'Ik kan altijd bij haar terecht, ook midden in de nacht'

Ze heeft hulp nodig. "Wij werden gebeld door Vreugdehof met de vraag of wij Leila konden helpen. Ze was snel bang, blokkeerde soms, en het lukte haar daardoor niet meer om alle juiste beslissingen te nemen. Ze had iemand nodig die met haar kon meekijken, en meebeslissen."

Sindsdien hebben Kruse en Zuurveld bijna dagelijks contact. Voor het mentorschap staat acht uur in de maand. "Maar daar blijft het niet bij", zegt Zuurveld. "We bellen en appen ook. Ik kan altijd bij haar terecht, ook midden in de nacht." De gesprekken gaan 'zelden over de was'. Veel vaker praten ze over haar moeder en dochter. "Ze bedoelen het goed, maar ik kan bij hen ook niet alles kwijt." Of over de toekomst.

Die toekomst – door haar zware aandoening heeft Zuurveld nog maar een paar jaar te leven – bestaat onder andere uit een nieuwe woning. Ze verblijft in De Vreugdehof op drie hoog, op zes vierkante meter. De deur moet ze 's nachts open laten. "Ik wil weer een plek voor mezelf, ik ben hier maar een nummertje. Maar niet voor Heleen."

"Het is dankbaar werk", glundert Kruse. "Mijn werk begint waar dat van de verzorging ophoudt. Maar daardoor is het ook soms zwaar. Je draagt veel verantwoordelijkheid. Je neemt beslissingen in het belang van de cliënt, en dus niet altijd in het belang van de zorg of de familie. En niet iedere cliënt zit op een mentor te wachten. Soms denken ze dat ik even de baas kom spelen. Ik probeer langzaam hun vertrouwen te winnen. Ook als dat niet lukt beslis ik, maar dan op afstand."

De telefoon gaat. Het blijkt een verlossend telefoontje. Zuurveld gaat volgende week verhuizen. De nieuwe woonplek heeft Kruse voor haar geregeld. Nu houdt Zuurveld het niet meer droog.